

POP duiken: Le Grand Bleu

ACHTERGROND INFO EN FEITEN

In de jaren 60 en 70 ontmoeten de freediving kampioenen [Jaques Mayol](#) en [Enzo Maiorca](#) elkaar in het blauw en verbreken elkaars records. Hun prestaties maken de medisch deskundigen van die tijd sprakeloos en brengen het freediven onder de aandacht van het grote publiek. Het is Mayol, de Fransman, die uiteindelijk wint van de Italiaan en de eerste freediver wordt die dieper dan 100 meter gaat. En het is precies rondom Mayol, die beschouwd wordt als de vader van het moderne freediven, dat filmdirecteur Luc Besson in 1987 zijn eerste cultfilm creëert: [Le Grand Bleu](#).

DE FILM

The Blue is zo groots en droomachtig dat het het collectieve onderbewustzijn van alle levende wezens kan omvatten, van mens tot bacteriën. De film is doordrongen van een sterk surrealistisch gevoel, van de droom van Mayol (Jean-Marc Barr) tot Enzo's masker (Maiorca wordt gespeeld door een geweldige Jean Reno), tot een drinkscene in avondkleding op de bodem van het zwembad. In volle Besson stijl zijn alle personages karikaturaal, waaronder Rosanna Arquette die zich van tijd tot tijd als een marionet gedraagt, net als de Italianen en de wedstrijdscheidsrechters. Maar op zee worden zaken echter serieus, lichamen hyperventileren, gaan naar beneden, komen naar boven, dansen. Ze dansen met dolfinen. Het is vooral de etherische Barr - Jaques Mayol die danst; in de film, net als in het echte leven, was hij de eerste die de fysiologische overeenkomsten tussen man en dolfin aanvoelde. Mayol legde het fundament voor de wetenschappelijke exploratie van het bloed-shift fenomeen en voor het moderne free diving.

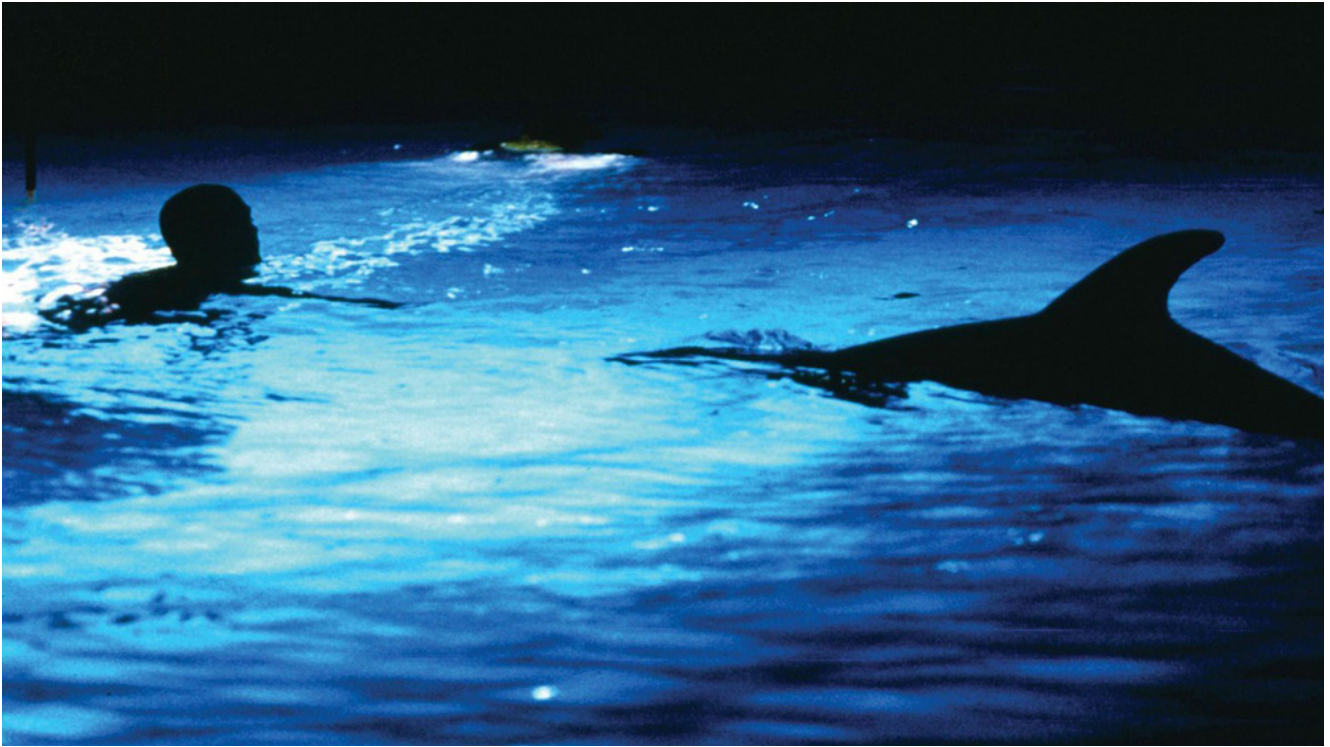

De plot volgt data, figuren, karakters en evenementen en past daar artistieke vrijheid op toe; geen van beiden heeft in het echte leven 122 meter bereikt. Jaques Mayol en Enzo Maiorca braken elkaar records over een veel langere periode en zelden tijdens dezelfde wedstrijd.

Maar *Le Grand Bleu* is een film die behalve voor het plot het toepassen van artistieke vrijheid niet overdrijft, in tegendeel: evenementen, scenes en de hele opstelling is kundig in overeenstemming met de werkelijkheid van die tijd gehouden. De support duikers op de verschillende dieptes laten de juiste materiaalconfiguratie zien en er is sprake van de 60 meter limiet voor het gebruik van lucht als bodemgas. Supportduikers die dieper gaan dan die grens moeten trimix gebruiken. Afdaallijnen, slede en liftballon zijn echt of lijken ongelooflijk goed op het materiaal dat in de jaren 80 gebruikt werd.

ERFENIS

De mensen die het publiek vormen van *Le Grand Bleu* zijn duikers of bijna-duikers. Besson strooit hier en daar met juweeltjes voor de *liefhebber* en met aas voor de beginner en dat in een film die de duikwereld toont in 360 graden. Een van de allereerste scenes is een reddingsoperatie in het binnenste van een wrak. Waarlijk onvergetelijk is ook de duik onder het ijs in Peru en wat te denken van de scene aan boord van een duikklok waarin de karakters klinken als Donald Duck vanwege het inademen van helium? En de nachtelijke zwempartijen in een baai met dolfijnen? Allemaal scenes die een vangnet over de niet-volgers gooien en die degenen die al duiker zijn meerdere keren naar de zevende hemel zenden. Of je het nu geweldig vindt of niet het is in ieder geval een cultfilm voor iedereen die het blauw van de oceaan ziet als een spiegel van onze wijde, innerlijke ruimte, toneel van een oeroude relatie tussen de mens en alle andere wezens.

BEROEMDE CITATEN

“Roberto: mijn vinnen!” De eerste zin uitgesproken voor Jean Reno, in "nep-Italiaans" in de originele versie is zo fout dat het een *meme* is geworden.

“Dit is mijn familie” - zegt Jaques terwijl hij Rosanna Arquette een foto van dolfijnen laat zien die hij in zijn portefeuille heeft.

LEUKE FEITJES

- In eerste instantie was Christophe Lambert gekozen voor de rol van Mayol, maar na de eerste duiken dwong een oorontsteking Lambert om de rol op te geven.
- Luc Besson is duiker, zoon van twee duikinstructeurs bij Club Med. Hij zei dat hij, toen hij 17 was, met duikactiviteiten stopte vanwege een niet nader genoemd ongeval.
- De film is op [droomlocaties opgenomen](#)± los en Amorgos (Cycladen Eilanden), Taormina (Sicilië), La Raya (Peru), Cannes en Antibes (Franse Riviera) en St. John (Maagdeneilanden).
- Het wrak in de reddingscene is de Olympia die nog steeds in de Liveros Bay op het eiland Amorgos ligt.
- Besson presenteerde zijn project aan Jacques Mayol in Marseilles in 1983 en die heeft meegedaan aan het script.

Kijk voor je vertrekt of je DAN lidmaatschap nog geldig is. Als dat niet zo is, word dan lid van DAN of verleng je lidmaatschap op www.daneurope.org.